

O dědičnosti vloh a schopností

Otázka: Podle zákona znovuvtělování si máme představit, že lidská individualita získává své vlohy, schopnosti atd. jako následek svých dřívějších životů. Není to v rozporu s tím, že takové vlohy a schopnosti, například morální odvaha, hudební nadání atd., se bezprostředně dědí z rodičů na děti?

Odpověď: Při správné představě o zákonech reinkarnace, znovuvtělování a karmy nenajdeme v této otázce žádný rozpor. Bezprostředně se mohou dědit jen ty vlastnosti člověka, které patří k jeho fyzickému a éternému tělu. Éterným tělem rozumíme nositele všech životních projevů (růstových a reprodukčních sil). Všechno, co s ním souvisí, se dědí bezprostředně. V poněkud menší míře se může dědit to, co je vázáno na takzvané duševní tělo. Rozumíme tím určitou citovou dispozici. Zda máme bystrý zrak, dobře vyvinutý sluch atd., může záležet na tom, jestli takové vlastnosti získali naši předkové a myje od nich zdědili.

Naproti tomu nemůže nikdo na své potomky přenést to, co souvisí s vlastní duchovní podstatou člověka, tedy například bystrost a přesnost představování, spolehlivost paměti, morální smysl, získané poznávací a umělecké schopnosti atd. To jsou vlastnosti, které setrvávají v mezích jeho individuality a v jeho dalších reinkarnacích se objevují jako schopnosti, vlohy, charakter atd.

Ovšem prostředím, do něhož vtělující se člověk vstupuje, není náhodné, nýbrž má nutnou spojitost s jeho karmou. Předpokládejme například, že nějaký člověk získal ve svém minulém životě vlohu k morálně silnému charakteru. Součástí jeho karmy by nyní bylo, aby se tato vloha při opětovném vtělení projevila. To by však nebylo možné, kdyby se neinkaroval v těle, které je k tomu náležitě uzpůsobené. Toto tělesné uzpůsobení ovšem musí zdědit po předcích. Vtělující se individualita tedy na základě přitažlivé síly, již v sobě má, tíhne k rodičům, kteří jí mohou poskytnout vhodné tělo. To je dáno tím, že tato individualita se již před svým vtělením spojuje se

silami astrálního světa, které spějí k určitým fyzickým poměrům. Tak se člověk zrodí do rodiny, kde může zdědit náležitě tělesné poměry, odpovídající jeho karmickým vlohám.

V příkladu s morální odvahou to pak vypadá tak, jako by ona sama byla zděděna od rodičů. Ve skutečnosti si člověk svou individuální bytostí vyhledal rodinu, která mu umožňuje rozvinutí morální odvahy. V úvahu při tom může připadat i to, že individuality dětí a rodičů byly spojené již v dřívějším životě a že se právě proto opět shledaly. Karmické zákony jsou natolik spletité, že si nikdy nelze utvořit úsudek podle vnějšího zdání. Do jisté míry to může učinit jen ten, před jehož duchovními smysly jsou vyšší světy zčásti otevřené. Kdo kromě fyzického těla dokáže pozorovat také ještě duševní organismus (astrální tělo) a ducha (mentální tělo), tomu bude jasné, co na člověka přenesli jeho předkové a co je jeho vlastním, v dřívějších životech získaným vlastnictvím. Pro běžný pohled se tyto věci mísí a snadno se může zdát, že něco, co je podmíněno karmicky, je pouze zděděné.

Je velmi moudrým úslovím, že rodiče dostávají své děti jako dar. V duchovním ohledu tomu tak naprosto je. Děti určitých duchovních vlastností však dostávají darem proto, že právě oni mají možnost tyto duchovní vlastnosti svých dětí rozvinout.

R. Steiner: Ober Vererbung von Anlagen und Fähigkeiten; uveřejněno v časopisu Lucifer-Gnosis, říjen 1904, později zahrnuto ve svazku Lucifer-Gnosis, GA 34, str. 371nn. Česky vyšlo jako součást kapitoly „Odpovědi na některé otázky, týkající se působení karmy“ ve svazku nazvaném „jak působí zákon karmy“ nákladem literárního kruhu Anthroposofické společnosti „Studium“, Praha 1919 (2. vydání); autor překladu: Dr. K. P. Při pořízení nového překladu (2013) bylo k tomuto původnímu překladu přihlédnuto.